

Hørings svar til justis- og beredskapsdepartementet

Forslag til endringer i utlendingsloven og forskriften om omsorgsansvaret for enslige, mindreårige asylsøkere mellom 15 og 18 år i mottak mv.

Landsforeningen for barnevernsbarn (LFB) er en medlems- og interesseorganisasjon for nåværende og tidligere barnevernsbarn. LFB er den eneste demokratiske brukerorganisasjonen for barnevernsbarn i Norge. Hos oss kan alle barnevernsbarn, over 12 år, som har eller har hatt tiltak i barnevernet bli medlem – helt gratis.

LFB jobber aktivt med brukermedvirkning og for å bedre barn og unges rettigheter i møte med barnevernet, samt for å bedre stereotype holdninger i barnevernet og barnevernsbarn. Vi har stor innflytelse på utviklingen av dagens barnevern. Vi jobber på systemnivå, og sitter i flere ulike referansegrupper, utvalg og er med på høringer.

Vi ønsker å gjøre departementet oppmerksomme på at dette høringsnotatet er årets mest diskriminerende, forskjellsbehandlende og rettighetsbrytende høringsnotat. Forslaget fra justis- og beredskapsdepartementet tydeliggjør at regjeringen ønsker å fortsette dagens forskjellsbehandling av enslige mindreårige asylsøkere, og at dette til og med skal lovfestes. Landsforeningen for barnevernsbarn vil starte med å gjøre departementet klar over at en slik lovfesting vil bryte med den allerede vedtatte barnekonvensjonen. Det er noe Norge ikke kan være kjent med.

Norge er et foregangsland når det kommer til å flagge barn og unges rettigheter, og det er en bred forståelse av at omsorg er en grunnleggende rettighet (FNs barnekonvensjon). Høringsnotatet fra departementet kan ikke forstås på noen annen måte enn at Norge som foregangsland ønsker å innskrenke noen av disse barna sine rettigheter.

Alle barn i Norge har rett på likeverdig omsorg, uten diskriminering av noe slag. Dette gjelder også enslige mindreårige asylsøkere, uavhengig av hvilken intensjon de har for å komme til Norge. Barn som søker asyl er først og fremst barn, og de har de samme behovene som barn her i landet – og skal derfor behandles deretter.

At departementet ønsker å lovfeste en oppfølging og behandling av enslige mindreårige asylsøkere som både FNs barnekomité, Menneskerettighetskomiteen og Torturkomiteen har kritisert, er helt forkastelig.

Det kommer frem av grunnloven §104 at alle barn har rett til vern om sin personlige integritet, og at statens myndigheter skal legge forholdene til rette for barnets utvikling, herunder sikre at barnet får den nødvendige økonomiske, sosiale og helsemessige trygghet. Høringsnotatet kan ikke på noen måter tolkes til å stå i tråd med denne paragrafen. Å foreslå en videreføring av et tilbud som viser at disse barna ikke blir godt nok ivaretatt og at flere av disse barna sine grunnleggende rettigheter som mat og søvn ikke blir ivaretatt (et trygt sted å vente, 2018) kan ikke forstås som noe annet enn brudd på menneskerettighetene til disse barna.

Vi må ha en felles forståelse for at enslige mindreårige asylsøkere er barn som ofte trenger mer, ikke mindre, omsorg enn andre barn. Vi ønsker å vise til et sitat fra et av medlemmene i Landsforeningen for barnevernsbarn: *«Jeg hadde ikke noe valg, jeg måtte dra fra Afghanistan. Jeg var eldst så det var mitt ansvar, søsknene mine er i Pakistan nå. Jeg kan ikke forklare flukten, det er vold og skumle ting, ass. Du kan ikke forstå.»*

Departementet skriver i sitt høringsnotat at: *For andre er reisen primært betinget av en søken etter bedre fremtidsmuligheter, som muligheten til å få utdanning, oppnå en bedre økonomisk situasjon osv. ... Enslige mindreårige som søker beskyttelse i Norge er med andre ord en sammensatt gruppe med ulike behov, men felles for de fleste er at de befinner seg i en sårbar og vanskelig situasjon.*

Landsforeningen for barnevernsbarn synes det er helt forkastelig at departementet forsøker å bortforklare at disse barna har vært på en farlig flukt. Barn på flukt, uavhengig av intensjonen til denne flukten, er først og fremst barn. Barn vi som foregangsland må forplikte oss til å beskytte.

Høringsnotatet til departementet står ikke i tråd med beskyttelsen disse barna trenger. Gjennom FNs barnekonvensjon har barn klare, definerte rettigheter –

disse rettighetene gjelder også for enslige mindreårige asylsøkere.

Landsforeningen for barnevernsbarn forventer at dette høringsnotatet forkastes øyeblikkelig. Enslige mindreårige asylsøkere er barn, og skal behandles deretter. Omsorgsansvaret for enslige mindreårige asylsøkere må overføres fra UDI til barnevernet og skal reguleres i barnevernloven. Dette må skje umiddelbart, barn har ikke tid til å vente.

Med vennlig hilsen

Landsforeningen for barnevernsbarn v/

Vilde Adolfsen

Leder

Thomas Johansen

Nestleder